

УДК 811.111

[https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-1\(31\)-209-217](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-1(31)-209-217)

Вискушенко Світлана Андріївна кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології та перекладу, Житомирський державний університет імені Івана Франка, м. Житомир, <https://orcid.org/0000-0003-1557-1984>

СПІВВІДНОШЕННЯ ТЕРМІНІВ «BREEDING», «KEEPING», «REARING» ЯК ЕЛЕМЕНТІВ АНГЛІЙСЬКОЇ ФАХОВОЇ МОВИ ТВАРИННИЦТВА

Анотація. Фахова мова є важливим елементом професійної діяльності, забезпечуючи чітку комунікацію, обмін знаннями та досвідом між фахівцями. Тому точне використання термінології має вирішальне значення для ефективної взаємодії, оскільки терміни складають фундаментальну основу будь-якої фахової мови. Однак процес фахової комунікації часто ускладнюється багатозначністю, синонімією та різними контекстуальними значеннями термінологічних одиниць.

У статті розглядається співвідношення термінів «breeding», «keeping» та «rearing» як складників англійської фахової мови тваринництва. Ці терміни, хоча й стосуються роботи з тваринами, мають різні відтінки значень та специфіку застосування, що може призвести до помилок у відтворенні та викривлення змісту оригінального тексту. Метою дослідження є розгляд лексико-семантичних і функціональних відмінностей термінів «breeding», «keeping» та «rearing», а також визначення їхньої ролі у контексті коректного використання у професійному середовищі.

Аналіз емпіричного матеріалу показав, що терміни представлені у різних формах: окремих слів, складних термінів, атрибутивних та об'єктних синтагм, скорочень і сталих словосполучень. Це підкреслює лексичну багатогранність термінів «breeding», «keeping» та «rearing» в англійській фаховій мові тваринництва. Відповідні терміни було розподілено на тематичні групи за різними ознаками, включаючи об'єкт, спосіб, мету, вік, місце утримання, стать та якісні характеристики. Така класифікація є важливою для унормування та стандартизації термінології, що сприяє ефективній комунікації.

Отже, дослідження виявило важливість точного розуміння і використання термінів для уникнення плутанини та підвищення ефективності комунікації. Подальше вивчення термінології сприятиме гармонізації англійської фахової мови тваринництва.

Ключові слова: термін, значення, фахова мова, фахова мова тваринництва, стандартизація.

Vyskushenko Svitlana Andriivna Candidate of Sciences in Philology, Associate Professor, Department of English Philology and Translation, Zhytomyr Ivan Franko State University, Zhytomyr, <https://orcid.org/0000-0003-1557-1984>

THE CORRELATION BETWEEN THE TERMS «BREEDING», «KEEPING», «REARING» AS ELEMENTS OF THE ENGLISH ANIMAL HUSBANDRY PROFESSIONAL LANGUAGE

Abstract. Specialized language is a crucial element of professional activity, ensuring clear communication, knowledge exchange, and experience sharing among specialists. Therefore, the precise use of terminology is of vital importance for effective interaction, as terms form the fundamental basis of any professional language. However, professional communication is often complicated by the polysemy, synonymy, and various contextual meanings of terminological units.

The given paper examines the correlation between the terms “breeding”, “keeping”, and “rearing” as components of the English animal husbandry professional language. These terms, while all related to farm animals, have different shades of meaning and specific applications, which can lead to errors in interpretation and distortion of the original text's meaning. The aim of the study is to analyze the lexico-semantic and functional differences among the terms “breeding”, “keeping”, and “rearing”, as well as to determine their roles in the context of correct usage within the professional environment.

The analysis of empirical data revealed that these terms appear in various forms, including single-word terms, compound terms, multi-word terms, together with fixed expressions, and shortenings. This highlights the lexical diversity of these very terms within the English animal husbandry specialized language. The corresponding terms were categorized into thematic groups based on various characteristics: object, method, purpose, age, housing conditions, gender, and qualitative attributes. Such classification is essential for the normalization and standardization of the terminology, contributing to effective communication.

Thus, the study demonstrates the importance of understanding and using these terms accurately to avoid confusion and enhance communication efficiency. Further research into the terminology will facilitate the harmonization of the English animal husbandry specialized language.

Keywords: term, meaning, specialized language, animal husbandry professional language, standardization.

Постановка проблеми. Фахова мова є важливим елементом будь-якої професійної царини, що сприяє чіткій комунікації між фахівцями, обміну знаннями та досвідом. У сфері тваринництва, як і в багатьох інших галузях, точне використання термінології є ключовим для ефективної професійної взаємодії. Однак у процесі перекладу термінів часто виникають труднощі, пов'язані з багатозначністю, синонімією та різними контекстуальними значеннями. Терміни «breeding», «keeping» та «rearing» є прикладами таких складнощів у фаховій мові тваринництва. Хоча всі вони стосуються роботи з тваринами, кожен з них має свої нюанси та специфіку застосування. У перекладі ці терміни часто підлягають спрощенню або невірному тлумаченню, що може призвести до зміщення акцентів або навіть викривлення змісту оригінального тексту. Наприклад, термін «breeding» може мати значення «розведення», «вивидення», «розплід» або «селекція», залежно від контексту, тоді як «keeping» може означати як «утримання», так і «догляд». Термін «rearing», що означає «вирощування» або «вивидення/розведення», може викликати певні складнощі для точного перекладу, оскільки його значення може змінюватися залежно від конкретної ситуації, т.б. контексту.

Отже, розуміння відмінностей між цими термінами є важливим для фахівців різних сфер знання та професійної діяльності, оскільки неправильне їхнє використання може призвести до плутанини в професійній комунікації, наукових дослідженнях та освітніх матеріалах. Актуальність дослідження співвідношення вищезазначених термінів зумовлена необхідністю їхнього чіткого визначення та розмежування в межах фахової мови тваринництва. Це сприятиме підвищенню точності та ефективності комунікації між фахівцями, а також покращенню якості навчальних програм як для студентів філологів, так і аграрних спеціальностей. Крім того, у сучасному світі, де міжнародна співпраця в галузі сільського господарства набуває все більшого значення, стандартизація та уніфікація термінології є ключовими для забезпечення взаєморозуміння між спеціалістами з різних країн. Дослідження відмінностей і взаємозв'язків термінів «breeding», «keeping», «rearing» сприятиме гармонізації професійної мови та покращенню обміну знаннями на міжнародному рівні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останні дослідження у сфері лінгвістики фахових мов свідчать про зростаючу увагу до питань точності термінології, стандартизації та функціонального використання в різноманітних професійних галузях. У працях дослідників підкреслюється, що проблематика професійної термінології охоплює широке коло питань, таких як лексична варіативність, багатозначність, структурні та синтаксичні особливості термінів. Отже, терміни як ключові одиниці фахових мов

розглядаються з різних точок зору у вітчизняних і зарубіжних роботах (Вискушенко С. А., Ріба О. М., Синьо В. В., Roelcke T., Sager J. C. та ін.) [1-7].

Зокрема, вітчизняні дослідники Ріба О. М., Синьо В. В. акцентують увагу на важливості унормування термінологічних одиниць, підкреслюючи, що навіть незначні відмінності у вживанні термінів можуть створювати бар'єри в професійному спілкуванні [4; 5]. Вискушенко С. А. приділила значну увагу висвітленню проблем багатозначності термінів [1, С. 98-100], теорії терміна як лінгвістичного феномена [2, С. 129-131], термінологічної лексикографії [3, С. 136-139].

У роботах зарубіжних учених значна увага приділяється як теоретичним, так і практичним аспектам функціонування, перекладу, адаптації термінології в міжкультурному контексті [6; 7]. Вони зазначають, що неправильна інтерпретація окремих термінів, які є ключовими для професійної діяльності, може призводити до серйозних комунікаційних помилок.

Мета статті – проаналізувати співвідношення термінів «breeding», «keeping», «rearing» як елементів англійської фахової мови тваринництва, з'ясувати їхні лексико-семантичні і функціональні відмінності, а також визначити роль кожного з них у контексті коректного використання у професійному середовищі.

Поставлена мета вимагає розв'язання таких основних завдань:

проаналізувати терміни «breeding», «keeping» і «rearing», визначивши їх основні значення та функції у фаховій літературі з тваринництва;

розглянути специфіку використання цих термінів у фахових текстах тваринництва;

виявити подібності та відмінності між цими термінами;

дослідити приклади їхнього використання у професійній комунікації.

Виклад основного матеріалу. Англійська фахова мова тваринництва містить низку термінів, що описують різні аспекти розведення та утримання тварин. Терміни «breeding», «keeping» і «rearing» є одними з ключових у цій галузі, проте їхні значення та специфіка застосування можуть перетинатися, що іноді призводить до непорозумінь. Тому важливо забезпечити чітке розуміння того, як і коли вживаються ці терміни, а також розглянути специфіку їхнього застосування в різних контекстах.

Насамперед термін *breeding* в англійській фаховій мові тваринництва розглядають як «the crossing of different animals to produce offspring with desirable characteristics» [8, С. 33]. Так, наприклад, *improving breeding of farm animals will help cut livestock's 18% contribution to total green house gas (GHG) emissions with pig and poultry sectors leading the way, say Government researchers* [9].

У дещо іншому розумінні «the process of bearing, producing offspring by sexual reproduction, the propagation» термін *breeding* було зафіксовано у словосполученнях «better breeding», «breeding season», «animals for breeding» тощо та виявляє себе у таких контекстах: the Silent Herdsman, developed by Embedded Technology Solutions (ETS), is a collar which sits around the cows neck monitoring her movement and alerting farmers when she is in heat and ready for breeding; multicomponent vaccines are common use in breeding sheep, but uptake of vaccination for cattle is much less common [9]. Слід також підкреслити, що у цьому значенні застосовують також термін *reproduction* – «the production of offspring» [8, С. 206], наприклад, research looking at the effect of early pregnancy feeding on sows found sufficient feeding was crucial for reproduction [9].

У значенні «mating, insemination» цей термін реалізується в словосполученнях «first breeding» (перше запліднення), «early postpartum breeding» (запліднення в першу охоту після пологів), «lot breeding» (загінна злучка), «pasture breeding» (злучка на пасовищі) та ін., наприклад, daily liveweight gain is not the most important management practise to reduce breeding age and age at first calving – I believe the age at first breeding and reproductive efficiency are integral at determining age at first calving [9].

Отже, близькою до *breeding* у відповідному значенні є також лексична одиниця *mating*. Ці поняття часто визначають одне через одне. Лексему *mating* вживають на означення «pairing animals for reproductive purpose, breeding» [8; 10; 11; 12], наприклад, in addition, cows having difficult calvings, discharge, or a poor ovulation history have a vet check after calving to sort out problems early. This ensures they are clean and cycling before mating [9].

У значенні «selection, hybridization, crossing» термін *breeding* представлений словосполученнями «commercial breeding» (селекція на промисловій основі), «controlled breeding» (направлена селекція), тощо, наприклад, we want to establish a nucleus pool under a controlled breeding programme which we can do because we have all the family lines [9]. У свою чергу, під *selection* розуміють «the process of identifying animals with desirable characteristics such as high yield or disease resistance as part of activity of breeding new varieties» [8, С. 220], наприклад, «despite results from this selection showing an annual PTA increase of 2.60kg for every lactation and an increase in milk production by 35kg/year, there were negative effects on fertility, persistency and cow conformation», said Dr Pollot [9]. *Hybridization* – «the production of a new form of animals by crossing between organisms that have different genotype» [8, С. 129], наприклад, while some may consider this range of breeds and crosses as being too diverse – particularly when put to bulls combining a further "mix" of breeds – this is a beef programme run on specific

selection where hybridisation is skillfully used to exploit the positive traits of each breed [9]. *Crossing* визначають як «breeding of animals from two different breeds or varieties» [8, С. 64], наприклад, the primary reason for crossing was to get these genetics into the herd – heterosis was an added benefit [9].

Близькими у смисловому відношенні до *breeding* є також терміни *rearing* та *keeping*. Англomовні фахові видання та лексикографічні джерела визначають *rearing* як «looking after young animals until they are old enough to look after themselves» [8, С. 203]; «caring for young animals» [8; 10; 11; 12], наприклад, but pullet rearing is not easy, so how can you ensure your flocks are produced to the best possible standard? [9]; rearing large numbers of piglets now possible. The Nurtinger system at Court House Farm is used by removing the strongest four or five litters from the sows at seven days old and artificially rearing them in the Nurtinger pens in groups of 12 [9]. Під *keeping* розуміють «owning, caring, looking after animals» [8; 10; 11; 12], наприклад, with good management and the right attitude, keeping dairy cows and calves outside can create a profitable, low-cost system [9]; a 25-year-old poultry dealer has been banned from keeping birds for five years after he left 130 chickens crammed in small crates on a trailer, covered by a tarpaulin and without food and water for 18 hours [9].

Аналіз емпіричного матеріалу показав, що терміни *breeding*, *keeping*, *rearing* представлені у формі:

1) окремих слів, наприклад, *breeding* (розведення, виведення, розмноження, селекція, племінний підбір), *rearing* (вирощування, виведення, розведення), *keeping* (утримання, догляд);

2) складних термінів, наприклад, *crossbreeding* (кросбридинг, метизація (схрещення тварин, які не є родичами)), *calf-rearing* (вирощування телят), *beekeeping* (пасічництво), *breeding-stock* (племінне поголів'я);

3) атрибутивних синтагм, наприклад, *first breeding* (перше запліднення), *selective breeding* (селекційне розведення), *careful breeding* (дбайливе розведення), *unsound breeding* (неправильне розведення), *loose keeping* (безприв'язне утримання), *artificial rearing* (штучне вирощування);

4) атрибутивних препозитивних синтагм, наприклад, *keeping for breeding* (утримання для розмноження), *benefits of breeding* (вигоди, користь від селекції), *ready for breeding* (готовий до розмноження);

5) об'єктних синтагм, наприклад, *to begin breeding* (розпочати розведення), *to use something in breeding* (застосовувати щось при розведенні), *to support breeding* (підтримувати розведення), *to describe breeding process* (описувати процес розведення/схрещування);

6) суб'єктних синтагм, наприклад, *breeding can be/improve/help* (селекція може бути/покращити/допомогти), *breeding makes leap forward* (селекція

робить стрибок уперед), *breeding may tackle smth.* (селекція може вирішити проблему), *breeding will allow/become* (селекція дозволить/стане);

7) скорочень, наприклад, *B.K.* = *beekeeping* (бджільництво), *L.K.* = *livestock keeping* (утримання худоби);

8) сталих словосполучень, наприклад, *breeding for quality* (селекція на якість), *breeding for resistance* (селекція на стійкість), *confined keeping* (утримувати (тварин) в стійлах), (утримання (тварин) на відгодівлі), *rearing in confinement* (вирощування в закритому приміщенні).

Лексичні одиниці, що позначають розведення, вирощування та утримання сільськогосподарських тварин, можна загалом класифікувати за такими ознаками:

1) об'єкт, наприклад, *cattle breeding* (скотарство), *pig breeding* (свинарство), *brood rearing* (вивід розплоду бджіл), *beekeeping* (бджільництво);

2) спосіб/метод, наприклад, *outdoor keeping* (вигульне утримання), *stable keeping* (станкове утримання), *back cross breeding* (розведення за допомогою зворотного схрещування), *artificial rearing* (штучне вирощування, без матки);

3) спрямування та цільове призначення, наприклад, *bee stock breeding* (племінне бджільництво), *lard-type swine breeding* (свинарство сального напрямлення), *rearing for meat* (вирощування (тварин) на м'ясо), *beef cattle breeding* (м'ясне скотарство);

4) вік/час і період (сезон), наприклад, *day-old to point-of-lay rearing* (вирощування молодняку (птиці) з добового віку до початку яйцекладки), *out-of-season breeding* (злучка поза сезоном найбільшої статевої активності), *summer/winter keeping* (літнє/зимове утримання);

5) місце утримання/вирощування/розведення, наприклад, *cage keeping* (утримання в клітках), *lot breeding* (загінна злучка), *battery rearing* (вирощування (птиці) в батарейних клітках);

6) стать, наприклад, *female rearing* (вирощування самок), *queen rearing* (вивидення маток), *male rearing* (вирощування самців);

7) якісні, генетичні характеристики, наприклад, *hand rearing* (сосковий метод вирощування), *pedigree poultry breeding* (селекційна робота з птицею, що має родовідну), *pure breeding* (чисте розведення, розведення породи «в собі»), *unsound breeding* (неправильне розведення).

Слід зауважити, що такий розподіл на тематичні групи має прикладне значення, оскільки вважається передумовою унормування будь-якої термінології.

Висновки. Аналіз термінів «*breeding*», «*keeping*» та «*rearing*», які функціонують у межах англійської фахової мови тваринництва, показав, що їхнє точне розуміння та коректне вживання є критично важливими для

комунікації. Кожен із термінів є багатозначним, що спричиняє складнощі у перекладі та використанні. Так, термін «breeding» має кілька значень: розведення, селекція, схрещування, тобто відноситься до процесу вибору тварин для розмноження з метою покращення породи або отримання конкретних характеристик. У наукових публікаціях і дослідженнях часто підкреслюється, що «breeding» охоплює широкий спектр практик, від селекції до генетичних маніпуляцій, спрямованих на покращення фізичних, продуктивних чи поведінкових властивостей тварин. Термін «rearing» переважно означає вирощування або догляд за молодими тваринами (молодняком) після народження до досягнення ними самостійності, тобто певного віку або стану, що дозволяє використовувати їх для подальшого розведення або для виробництва. Тоді як «keeping» охоплює утримання, догляд та піклування про тварин, тобто стосується процесу забезпечення умов для життя тварин після їхнього народження або придбання, включаючи годування, забезпечення засобами і місцем утримання та доглядом.

Отже, хоча часто вищезазначені терміни використовуються в одному контексті і є взаємопов'язаними, кожен з них має свою специфіку. У той час як «breeding» зосереджено на генетичних аспектах та плануванні розмноження, «keeping» стосується більш загальних аспектів утримання тварин, а «rearing» фокусується на процесі вирощування і догляду за молодими тваринами. Останні дослідження у сфері лінгвістики фахових мов наголошують на важливості точного використання термінів, оскільки це впливає на якість наукової комунікації та ефективність практичного застосування знань у галузі.

Література:

1. Вискушенко С. А. Багатозначність англійської фахової мови тваринництва. Актуальні проблеми романо-германської філології та прикладної лінгвістики. Чернівці, 2017. Вип. 1 (14). С. 98-100.
2. Вискушенко С. А. Термін як базовий елемент фахової комунікації. Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. 2015. Вип. 2 (80). С. 128-131.
3. Вискушенко С. А. General aspects and steps involved in compiling bilingual translation terminological dictionaries. Закарпатські філологічні студії. 2024. Вип. 33, т. 1. С. 136-139.
4. Ріба О. М. Німецька фахова мова нафтової промисловості : структурно-семантичні та функціональні особливості : дис. На здобуття наук. Ступеня канд. Філол. Наук : спец. 10.02.04. К., 2010. 298 с.
5. Синьо В. В. Лінгвістичний аналіз німецької фахової мови лісівництва : дис. На здобуття наук. Ступеня канд. Філол. Наук : спец. 10.02.04. Львів, 2008. 216 с.
6. Roelcke T. Fachsprachen. Berlin: Erich Schmidt Verlag GmbH, 2005. 250 s.
7. Sager J. C. Reflections on terminological translation equivalents. Lebende Sprachen, 39(2). 55-57

8. Dictionary of Agriculture : [third edition]: [text production and proofreading H. Bateman, S. Curtis, K. McAdam]. London : A & C Publishers Ltd, 2006. 280 p.
9. The Farmers Weekly. URL: <http://www.fwi.co.uk>
10. Academic Dictionary of Biology [text production and proofreading Varun Shastri]. India : Isha Books, 2005. 315 p.
11. Advanced Learner's Dictionary of Agriculture [team of experts]. Delhi : Anmol Publications Pvt. Ltd, 2000. 266 p.
12. Oxford Dictionary of Science [A. Isaacs, J. Daintith, E. A. Martin]. Oxford university press, 1999. 858 p.

References:

1. Vyskushenko S. A. Bahatoznachnist anhliiskoi fakhovoi movy tvarynnystva [Polysemy within the Animal Husbandry Professional Language]. Aktualni problemy romano-hermanskoj filolohii ta prykladnoi linhvistyky . Chernivtsi, 2017. Vyp. 1 (14). S. 98-100 [in Ukrainian].
2. Vyskushenko S. A. Termin yak bazovyi element fakhovoi komunikatsii [The Term as the Fundamental Element of Professional Communication]. Visnyk Zhytomyrskoho derzhavnogo universytetu imeni Ivana Franka. 2015. Vyp. 2 (80). S. 128-131 [in Ukrainian].
3. Vyskushenko S. A. General aspects and steps involved in compiling bilingual translation terminological dictionaries. Zakarpatski filolohichni studii. 2024. Vyp. 33, T. 1. S. 136-139 [in Ukrainian].
4. Riba O. M. Nimetska fakhova mova naftovoi promyslovosti : strukturno-semantychni ta funktsionalni osoblyvosti [German Professional Language of the Oil Industry: Structural, Semantic, and Functional Features]: dys. Na zdobuttia nauk. Stupenia kand. Filol. Nauk : spets. 10.02.04. K., 2010. 298 s [in Ukrainian].
5. Syno V. V. Linhvistychnyi analiz nimetskoj fakhovoi movy lisivnytstva [Linguistic Analysis of the German Forestry Professional Language] : dys. Na zdobuttia nauk. Stupenia kand. Filol. Nauk : spets. 10.02.04. Lviv, 2008. 216 s.6. Roelcke T. Fachsprachen. Berlin: Erich Schmidt Verlag GmbH, 2005. 250 s [in Ukrainian].
7. Sager J. C. Reflections on terminological translation equivalents. Lebende Sprachen, 39(2). 55-57 [in English].
8. Dictionary of Agriculture : [third edition] [text production and proofreading H. Bateman, S. Curtis, K. McAdam]. London : A & C Publishers Ltd, 2006. 280 p [in English].
9. The Farmers Weekly. URL: <http://www.fwi.co.uk> [in English].
10. Academic Dictionary of Biology [text production and proofreading Varun Shastri]. India : Isha Books, 2005. 315 p [in English].
11. Advanced Learner's Dictionary of Agriculture [team of experts]. Delhi : Anmol Publications Pvt. Ltd, 2000. 266 p [in English].
12. Oxford Dictionary of Science [A. Isaacs, J. Daintith, E. A. Martin]. Oxford university press, 1999. 858 p [in English].